

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๔๕

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์) ในคดีอาญาของศาลอาญา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์ พี่อง นายสุทัศน์ เงินหมื่น กับพวก รวม ๓ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญาตามคดีหมายเลขคำที่ ๑๒๔๕/๒๕๔๓ ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและช่องโง่ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๐ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องกล่าวอ้างว่า จำเลยทั้งสามกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน คือ จำเลยทั้งสามกับพวกสมคบกันกระทำความผิดฐานเป็นช่องโง่เพื่อกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โจทก์เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ โดยกล่าวหาว่าโจทก์ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์กรณีอดีตอธิบดีและรองอธิบดีกรมบังคับคดีทำหนังสือถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดชัยภูมิให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการบังคับคดีฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงยุติธรรม และสั่งไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดิน เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการบังคับคดี เป็นการใส่ความผู้อื่นทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย อัน “อาจ” เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยจำเลยทั้งสามกับพวกรู้อยู่แล้วว่าจำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจและฝ่าฝืนพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๖๓

ศาลอาญาพิเคราะห์แล้ว มีคำสั่งว่า โจทก์มิใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานช่องโง่ ไม่มีอำนาจฟ้องให้ยกฟ้อง ส่วนความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) จึงไม่มีอำนาจรับคำฟ้องตามข้อหาดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงไม่รับคำฟ้องในข้อหาดังกล่าว

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกาขอให้ศาลฎีกาพิจารณาพิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้รับฟ้องโจทก์ทุกข้อหาคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของโจทก์ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ เพราะเป็นการจำกัดสิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ ทำให้ผู้เสียหายในคดีอาญาซึ่งเคยมีสิทธิฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองสิทธิไว้ต้องเสียสิทธิ ไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลอำนาจฟ้องคดีอาญาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญของผู้เสียหายในคดีอาญาที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้

ศาลฎีกามีคำสั่งว่า เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นของโจทก์ดังกล่าวตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า โจทก์ในฐานะผู้ร้องได้โต้แย้งว่าการใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ หรือไม่ โดยบทบัญญัติมาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลฎีกาจะใช้บังคับแก่คดี

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องของผู้ร้องลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ยื่นต่อศาลอาญา ความว่า “คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา เนื่องจากโจทก์ฎีกาในปัญหาว่า การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ นำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับแก่คดีนี้ เป็นการใช้บทบัญญัติในทางที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ รายละเอียดปรากฏตามฎีกาของโจทก์ในประการสุดท้าย ซึ่งเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติใดที่ศาลนำมาใช้บังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ หากใช้อำนาจของศาลอุทธรณ์ จึงขอศาลฎีกา ได้โปรดพิจารณาดำเนินการส่งปัญหาดังกล่าวนี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔”

ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องแก้ไขเพิ่มเติมคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ต่อศาลอาญา ความว่า “คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โจทก์ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาส่งปัญหาว่าบทบัญญัติ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ศาลยุติธรรมนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ตามคำร้องฉบับลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

โจทก์ผู้ร้องขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องดังกล่าวต่อจากข้อความว่า ในหน้า ๒ เป็นว่า “กล่าวคือ บทบัญญัติมาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ เพราะเป็นการจำกัดสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญา ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ ซึ่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยรับรองสิทธิไว้โดยปริยายว่ามีสิทธิ ทำให้ผู้เสียหายในคดีอาญาซึ่งเคยมีสิทธิฟ้องคดีอาญา ต่อศาลได้ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองสิทธิไว้ ดังกรณีปลัดกระทรวงพาณิชย์ ผู้เสียหายซึ่งเคยมีอำนาจฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นคดีอาญา ฐานะเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ต้องเสียสิทธิไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล อำนาจฟ้องคดีอาญาเป็นสิทธิ ขั้นพื้นฐานที่สำคัญของผู้เสียหายในคดีอาญาที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองและคุ้มครองไว้ นอกจากที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องนี้คงถือตามคำร้องเดิม

อนึ่ง หากศาลฎีกามีคำสั่งคำร้องขอให้ส่งปัญหาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ฉบับลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ แล้ว แต่เนื่องจากคดีนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา โจทก์จึงขอถือเอา คำร้องแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้เป็นคำร้องขอให้ศาลฎีกาส่งปัญหาว่า บทบัญญัติมาตรา ๕ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ศาลยุติธรรมนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕”

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องฉบับแรกผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์นำบทบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับกับคดีนี้ เป็นการใช้บทบัญญัติในทางที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับ บทบัญญัตินี้หรือไม่

โดยโจทก์อ้างว่า ที่โจทก์นำปัญหานี้ขึ้นมาก็เพราะการใช้กฎหมายในทางจำกัดสิทธิของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญ และตระหนักดีว่ากระบวนการยุติธรรมเมื่อนำมาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ ระดับสูงของรัฐโดยเฉพาะที่เป็นนักกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบแล้วหาได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ไม่ แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ จะตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย แต่การนำ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับตามตัวอักษร โดยมีได้คำนึงว่าเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐาน ดั้งเดิมของผู้เสียหายในคดีอาญาที่มีปัญหาการใช้อำนาจฟ้องจึงเป็นไปตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ให้ประชาชนกับอัยการสูงสุดเท่านั้นเป็นผู้ฟ้องคดี สำหรับอำนาจ ฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ ซึ่งต้องถือว่ารัฐธรรมนูญรับรองสิทธิ ไว้โดยปริยายมีสิทธิอยู่ก่อนแล้วโดยไม่มีข้อโต้เถียง จึงไม่ต้องบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งดังสิทธิของบุคคล ที่จะฟ้องหน่วยราชการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ ซึ่งอาจเป็นที่สงสัยจึงต้องบัญญัติรับรองไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น แม้จะมีการจัดตั้งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา ก็เป็นการดำเนินคดี โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และอัยการสูงสุด ส่วนการดำเนินคดีโดยผู้เสียหายใช้อำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก็ยังคงมีอำนาจฟ้อง อยู่ตามเดิม ไม่ต้องถูกจำกัดสิทธิโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และยังคงอยู่ในอำนาจศาลชั้นต้นที่มีอำนาจอยู่เดิม การใช้บังคับกฎหมายหรือตีความกฎหมายในลักษณะเช่นนี้หาได้ทำให้ผู้ใดได้รับความยุติธรรม หรือเสียความยุติธรรม และไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่การนำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับในทางไม่รับฟ้อง ตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายดังที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์นำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ย่อมเป็นการใช้บทบัญญัติในทางที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ และจะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมทั้งระบบ เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการอำนวยความสะดวกและผู้ที่ถูกเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐกลั่นแกล้ง หากศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยกับปัญหาและเหตุผลที่โจทก์ยกขึ้นเพื่อศาลยุติธรรมใช้บังคับกฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามรัฐธรรมนูญแล้ว ขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย และขอศาลฎีกาได้โปรดพิจารณาพิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้รับฟ้องโจทก์ทุกข้อหา หรือพิจารณาส่งความเห็นว่าเป็นบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ (๑) และ (๒) ที่ศาลนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๘ บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

... ฯลฯ ...”

การบัญญัติข้อความดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ว่ามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีมูลคดีในลักษณะเช่นใด อันเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เป็นการรองรับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๘ ถึงมาตรา ๓๑๑ และการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ

ซึ่งมีหลักการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ได้เสียของสังคม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงได้บัญญัติไว้ในหมวดที่ ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรา ๓๐๘ ถึง มาตรา ๓๑๑ โดยเฉพาะมาตรา ๓๐๘ ได้บัญญัติไว้เป็นหลักการว่า “ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ถูกกล่าวหาว่าร้ายรายผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีอำนาจพิจารณาพิพากษา และให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าว หรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย” และมาตรา ๓๐๙ วางหลักการให้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่อย่างใดในการดำเนินคดีไว้ว่า “ผู้เสียหายจากการกระทำตามมาตรา ๓๐๘ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐๑ (๒) ได้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๐๕ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม” และได้วางหลักในการพิจารณาคดี โดยให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยึดสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณา โดยอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร ตามมาตรา ๓๑๐ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ (๒) ยังกำหนดให้วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นระบบไต่สวนข้อเท็จจริง (Inquisitorialial system) จึงเห็นได้ว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ ต้องใช้วิธีพิจารณาคดีในระบบไต่สวนเพื่อให้เป็นไปตามแนวคิดในการรักษาประโยชน์ของสังคมหรือของรัฐไว้เหนือเอกชน

บทบัญญัติดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นพระธรรมนูญศาลและวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อันเป็นพระธรรมนูญศาลและวิธีพิจารณาคดีอาญาที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ใช้กับบุคคลบางประเภทไว้โดยเฉพาะ ไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นอำนาจพิจารณาพิพากษาและวิธีพิจารณาคดีอาญาของศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ เพราะกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีในคดีอาญาที่โจทก์ฟ้องจำเลยคือประมวลกฎหมายอาญา มาตราต่าง ๆ ที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้กระทำความผิดและขอให้ศาลลงโทษ

ตามคำร้องและคำร้องขอแก้ไขคำร้องที่โจทก์ขอให้ส่งยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ก็ได้กล่าวอ้างว่า ศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ใช้บทบัญญัติดังกล่าวมายกฟ้องโจทก์เป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ (๑) และ (๒) เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี คำร้องของโจทก์จึงไม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ให้ยกคำร้อง

นายปรีชา เถลิมาณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ